

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Regional overordnet retningslinje for steriltforsyninga (inkl. dekontaminering).	
Kategori: Kliniske støttefunksjoner/Steriltforsyning	Gyldig fra/til: 21.05.2024/21.05.2026	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Kliniske støttefunksjoner	Versjon: 5.04	
Godkjenner: Hanne Klausen	Retningslinje	
Dok. ansvarlig: June Aksnes	Dok.id: D14696	

Alle HF regionalt i Helse Vest skal ha en rasjonell, kostnadseffektiv og kvalitetsmessig produksjon og kvalitetssikker håndtering av sterilt utstyr. For å sikre et forsvarlig kvalitetsnivå i sykehusets sterilproduksjon er arbeidet sentralisert i store deler av våre HF i regionen. Det skal være mulig å foreta systematisk overvåking og gjennomgang av kontrollrutiner for å sikre at virksomheten fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig forbedring.

Steriltforsyning inkluderer alle deler av forsyningskjeden herunder anskaffelse, rengjøring, desinfeksjon, kontroll, legging, pakking, sterilisering, transport og lagring.

Sykehusene i eget HF skal til enhver tid ha tilgang til sterilt utstyr. Produksjonsutstyr skal være sikre å bruke og lokaler for denne type produksjon skal være egnet og tilfredsstillende alle krav inklusiv steril produksjon.

Produksjon og håndtering av sterilt utstyr skal foregå i samsvar med myndighetskrav og allment aksepterte faglige normer og standarder. Denne type drift skal være organisert på en forsvarlig og hensiktsmessig måte.

Utstyret skal være sporbart så lenge det befinner seg i sykehusets steriltforsyningskjede.

Sterilt gjenbruksutstyr skal ikke utgjøre en smitterisiko verken for pasienter eller for personalet som skal bruke det. Personell som håndterer sterilt utstyr, skal ha nødvendig og tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver. Hva som er tilstrekkelig kompetanse avgjøres av foretaket i samråd med fag- og lederfelleskapet inn mot oppgaven som skal løses. Ansvarlige i foretaket skal sørge for nødvendig opplæring, samt oppdatering og vedlikehold av personalets kompetanse. Operasjonsenheter som har opplært personell kan benytte sterilisatorer som er plassert i egen enhet kun i nødstilfeller. Organisatorisk må eieransvar tydeliggjøres parallelt med hvem som har ansvar for driftsoppfølging og vedlikehold overfor dekontamineringsmaskiner og sterilisatorer.

Sterilt prosesser medisinsk gjenbruksutstyr skal være tilgjengelig ved kirurgiske inngrep og andre behandlingsformer i sykehuset til avtalt tid. Utstyrsbeholdning, utløpsdato og omløpstid i steriltforsyningskjeden står i forhold til hverandre.

Medisinsk gjenbruksutstyr som benyttes til pleie og behandling av pasienter utgjør en potensiell kilde til kontaminering og overføring av smitte. Det stilles derfor strenge krav til anskaffelse av gjenbruksutstyr i steriltforsyningskjeden før bruk på pasient. Identifikasjon, rengjøring/desinfeksjon og sterilisering av medisinsk gjenbruksutstyr er viktige faktorer i oppfyllelse av forsvarlighetskravet som har til formål å gi pasientene trygge og sikre helsetjenester.

Steriltforsyningstjenesten skal sørge for at medisinsk gjenbruksutstyr, som skal steriliseres, er forsvarlig rengjort og desinfisert og at steriliseringsprosesser er validert. Et medisinsk gjenbruksutstyr kan kun oppnå sterilisering dersom det er designet på en måte som gjør rengjøring og desinfeksjon mulig i tillegg til at det skal tåle de repetitive tøffe steriliseringsprosessene.

Sykehus med desentralisert rengjøring og desinfeksjon og evt. sterilisering av medisinsk gjenbruksutstyr, betyr eieransvar:

- Eier av utstyret skal sørge for at anskaffelsen er gjort *også med tanke på* at utstyret skal til gjenbruk og inngå i steriltforsyningskjeden.

- Utstyret skal ID merkes i sterilforsyningssystemet før frigivelse i drift. Eier må derfor sende med all informasjon fra leverandør som omhandler dekontaminerings- og steriliseringsprosedyre.
- Eier som anskaffer medisinsk gjenbruksutstyr til lavtemperatursterilisering, skal fremskaffe kompatibilitetsoversikt overfor hvilket sterilisatorprogram utstyret harmonerer med. Sterilsentralen frigrir ikke utstyr til bruk i sterilforsyningskjeden uten denne oversikten.
- Det medisinske gjenbruksutstyret kan kun frigis til drift når det anskaffede utstyret harmonerer med den etablerte maskinelle infrastrukturen. Eier må fremskaffe følgeutstyr/tilleggsutstyr (vaske- og transportrister, beholdere ol.) dersom utstyret er i disharmoni med sykehusets etablerte vaskemaskin- og steriliseringsmaskiner.
- Eier av gjenbruksutstyret har ansvar for å sikre at utstyret er forsvarlig rengjort og desinfisert etter anerkjente metoder (se lenker nedenfor) på stedet før dette sendes til sterilisering i Sterilsentralen.
- Eier av et medisinsk gjenbruksutstyr skal sørge for forsvarlig utstyrsbruk etter leverandørens anvisninger slik at en kan oppnå lang levetid på utstyret.
- Eier av utstyret skal etablere system for destruksjon/kassasjon. ID-merket gjenbruksutstyr som skal kasseres/destrueres, må kvitteres ut i Sterilforsyningssystemet. Kassasjon skal derfor utføres i samråd med Sterilsentralen.
- Eier av sterilisator skal sikre forsvarlig opplæring, etablere et sikkert testsystem av sterilisator og sørge for å bl.a. ha et valid system for teknisk dokumentasjon overfor vedlikehold.
- Hastegrad på utstyr berører personalet i dekontamineringsmiljøet så vel som i Sterilsentralen. Dersom det ikke følger ressurser med, skal Sterilsentralens leder, sammen med sitt fagteam, avgjøre hvorvidt ønsket hastegrad fra opererende enheter, er gjennomførbare i sterilforsyningskjeden sett utfra kapasitet og personellressurstilgjengelighet.
- Dekontamineringsrommet i enheten der utstyret behandles de-sentralisert skal være designet for det arbeidet som skal utføres der. Dekontamineringsmaskiner skal være forsvarlig kontrollert/validert og skal virke og maskininnsatser skal harmonere med utstyr og maskin. Rommet skal være utformet jmf. krav om våtrom og følge de krav som leverandør setter overfor valgt maskinpark.

[Veiledende standard i represseringsarbeid](#)

[Resterilisering og gjenbruk av medisinsk engangsutstyr](#)

[Maskinell rengjøring og desinfeksjon](#)

[Faglige anbefalinger for maskinell rengjøring og desinfeksjon](#)

<https://www.oslo->

[universitetssykehus.no/4a9579/contentassets/b55897e01c464eaeae801811c415](https://www.oslo-universitetssykehus.no/4a9579/contentassets/b55897e01c464eaeae801811c415)

[1245/faglig-anbefaling-for-maskinell-rengjoring-og-desinfeksjon-av-kritisk-og-semi-kritisk-utstyr.pdf](https://www.oslo-universitetssykehus.no/4a9579/contentassets/b55897e01c464eaeae801811c4151245/faglig-anbefaling-for-maskinell-rengjoring-og-desinfeksjon-av-kritisk-og-semi-kritisk-utstyr.pdf)

[Anskaffelse av medisinsk gjenbruksutstyr - Oslo universitetssykehus HF \(oslo-universitetssykehus.no\)](#)